

AFVALINZAMELING IN LANSINGERLAND

Burgerpanel Lansingerland

Oktober 2017

COLOFON

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
020-3330670

Rapportnummer

2017 / 197

Datum

Oktober 2017

Opdrachtgever

Gemeente Lansingerland

Auteurs:

Davinia Wilson

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

INLEIDING

Aanleiding

In september 2017 is het Burgerpanel Lansingerland geraadpleegd over twee onderwerpen: evenementen en afvalinzameling in de gemeente. Deze rapportage beschrijft de resultaten van het onderdeel afval.

Afval inzamelen en scheiden

De afgelopen twee jaar zijn er op het gebied van de afvalinzameling in de gemeente Lansingerland grote veranderingen doorgevoerd. De gemeente is benieuwd hoe u de huidige dienstverlening ervaart. De gemeente gebruikt uw antwoorden om de kwaliteit van de dienstverlening verder te verbeteren.

Methode

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van raadpleging van het Burgerpanel Lansingerland. Het panel bestaat uit 1.388 panelleden. Dit zijn inwoners van de gemeente Lansingerland, die zich hebben aangemeld voor deelname aan online onderzoeken van de gemeente. De panelleden zijn via e-mail uitgenodigd om de vragenlijst in te vullen. De vragenlijst kon worden ingevuld van 14 tot en met 24 september 2017.

Respons

Voor dit onderzoek zijn alle 1.388 panelleden uitgenodigd, bij 32 kon de uitnodiging niet worden bezorgd vanwege een fout e-mailadres of volle mailbox. In totaal namen 606 leden deel aan het onderzoek. Dit is een respons van 45 procent, ruim voldoende om betrouwbare uitspraken te kunnen doen.

Analyse

Op de data is een weging toegepast naar leeftijd en (woon)kern. Dit betekent dat de verhoudingen naar leeftijd en kern zijn teruggebracht naar de werkelijk bestaande verhouding. Onder- en bovengemiddelde groepen worden dus opgehoogd en verlaagd. Op deze manier zijn de resultaten representatief voor de gehele gemeente Lansingerland. Indien de percentages niet optellen tot 100 procent, is dit het gevolg van afrondingsverschillen.

AFVALSCHEIDING

Begrippen en afkortingen

In de enquête en in deze rapportage worden de volgende begrippen en afkortingen gebruikt:

GFT-afval: Groente-, Fruit- en Tuinafval

KCA: Klein Chemisch Afval (zoals batterijen, medicijnen, verf(resten) en spaar- of gloeilampen)

OPK: Oud Papier en Karton

PMD: Plastic (kunststof) verpakkingsafval, Metalen (blik) en Drankenkartons

Restafval: Afval dat overblijft na het scheiden van bovenstaande soorten afval

Grofvuil: Al het huishoudelijk afval dat niet in uw minicontainer of ondergrondse container voor restafval past. Bijvoorbeeld banken, kasten of matrassen.

Minicontainer: Container aan huis als opslag voor huishoudelijk restafval en GFT-afval. Een minicontainer (of klike) kan ook voor andere te scheiden afvalstoffen worden ingezet.

Respondenten die een minicontainer aan huis hebben, geven vaker aan hun afval te scheiden: maar liefst 96 procent zegt meestal of altijd het afval te scheiden. Onder respondenten die zijn aangewezen op verzamelcontainers in de buurt of in het gebouw is dat 85 procent.

Ruim de helft van de 65-plussers geeft aan het afval heel goed te scheiden (53%), onder respondenten jonger dan 45 jaar is dat 29 procent.

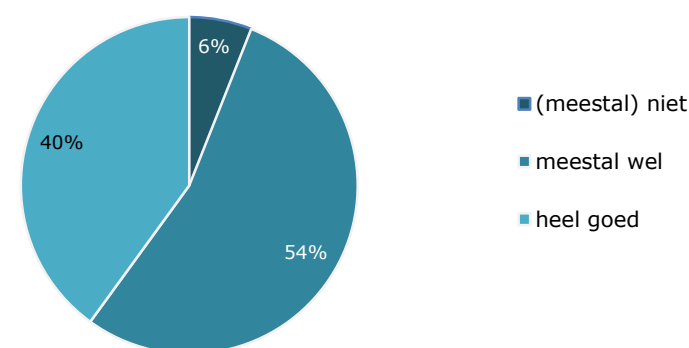
Merendeel inwoners scheidt afval meestal wel

Vier op de vijf respondenten maakt voor hun restafval gebruik van de minicontainer aan huis (81%), de rest maakt gebruik van een afvalcontainer in de buurt of in het gebouw. In Berkel en Rodenrijs is het aandeel inwoners dat van een afvalcontainer in de buurt of in het gebouw gebruik maakt (28%) groter dan in Bleiswijk (8%) en Bergschenhoek (7%).

Veertig procent van de respondenten geeft aan het afval heel goed te scheiden. Ruim de helft scheidt het afval meestal wel (54%), zes procent doet (meestal) niet aan afval scheiden.

Figuur 1

Ik scheid mijn afval...

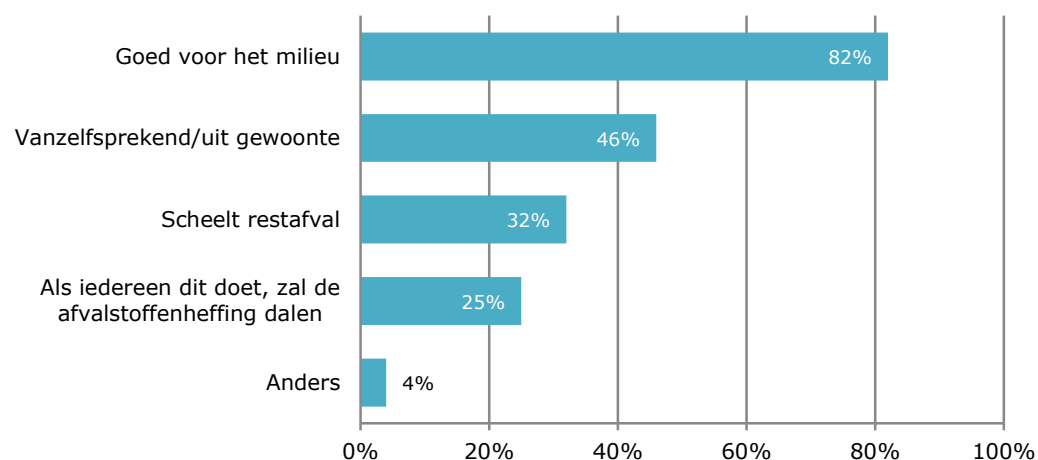
AFVALSCHEIDING

Milieu grootste stimulans voor afvalscheiding

Het milieu is voor ruim tachtig procent van de respondenten die aan afvalscheiding doen een belangrijke reden om afval te scheiden (82%), voor bijna de helft is het vanzelfsprekend om afval te scheiden en één op de drie geeft aan dat het scheiden van afval een vermindering van het restafval tot resultaat heeft. Volgens een kwart zal de afvalstoffenheffing dalen, als iedereen afval zou scheiden.

Figuur 2

Waarom scheidt u (meestal) uw afval? *Meerdere antwoorden mogelijk*

Het aandeel dat van mening is dat het scheiden van afval invloed heeft op de afvalstoffenheffing is het grootst onder 65-plussers (37%). Respondenten met een eigen minicontainer noemen het milieu vaker als reden om afval te scheiden (84%) dan respondenten die geen eigen container hebben (71%).

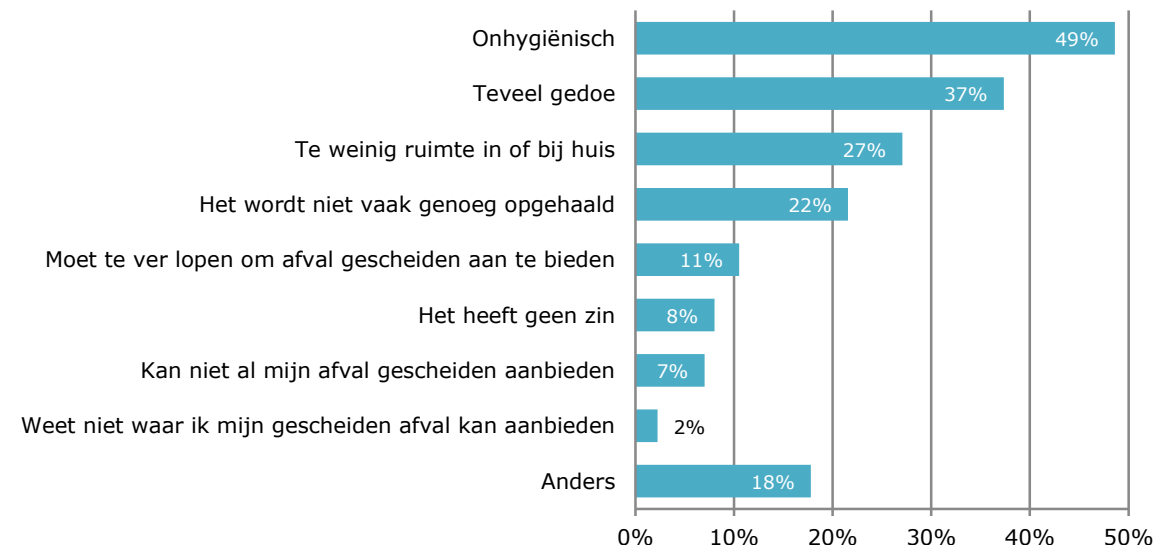
Bijna twee derde van de 65-plussers geeft aan hun afval optimaal te scheiden (63%), onder respondenten jonger dan 45 jaar is dit 20 procent. Respondenten met een eigen minicontainer geven vaker aan dat zij hun afval optimaal scheiden (38%) dan degenen zonder container (16%). Deze groep heeft in het algemeen minder mogelijkheden om afval gescheiden aan te bieden, te weinig ruimte in huis of moet te ver lopen om het afval gescheiden aan te bieden.

Hygiëne drempel om afval optimaal te scheiden

Eén op de drie respondenten geeft aan hun afval optimaal te scheiden (34%). De respondenten die hun afval niet (altijd) scheiden, doen dit om diverse redenen. De helft (49%) van hen vindt het scheiden van al het afval onhygiënisch, ruim een derde (37%) vindt het teveel gedoe en ruim een kwart (27%) heeft te weinig ruimte in of bij huis om het afval optimaal te scheiden. Eén vijfde geeft aan dat het gescheiden afval niet vaak genoeg wordt opgehaald (22%).

Figuur 3

Wat zijn voor u redenen om uw afval niet (altijd) te scheiden? (n=399) *Meerdere antwoorden mogelijk*

Andere redenen die zijn genoemd om het afval niet (altijd) te scheiden: het inzamelen van PMD in plastic zakken is onhandig en vervelend op straat/aan lantaarnpalen, GFT-bak gaat stinken (m.n. in de zomer), de kosten voor het inleveren van afval bij het afvalbrengstation en soms is de minicontainer vol en gaat het toch bij het restafval.

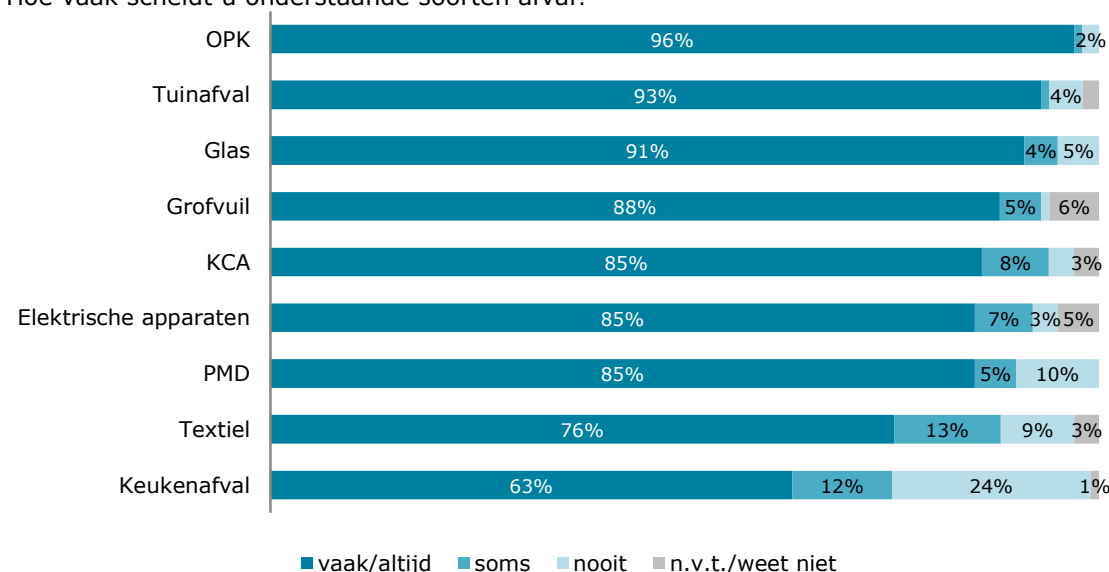
AFVALSCHEIDING

Papier en karton altijd gescheiden ingeleverd

Vrijwel alle respondenten (96%) bieden oud papier en karton (OPK) vaak of altijd gescheiden aan. Ook tuinafval en glas wordt door ruim negentig procent van de respondenten gescheiden aangeboden. Keukenafval wordt het minst vaak gescheiden: twee op de drie doet dit wel meestal of altijd, een kwart van de respondenten geeft aan keukenafval nooit te scheiden.

Figuur 4

Hoe vaak scheidt u onderstaande soorten afval?

Het aandeel dat nooit keukenafval scheidt is het grootst onder respondenten jonger dan 45 (34%) en respondenten die geen eigen container hebben. Voor een deel zijn dit dezelfde personen. Respondenten zonder eigen container scheiden in het algemeen minder afval dan respondenten die een minicontainer aan huis hebben.

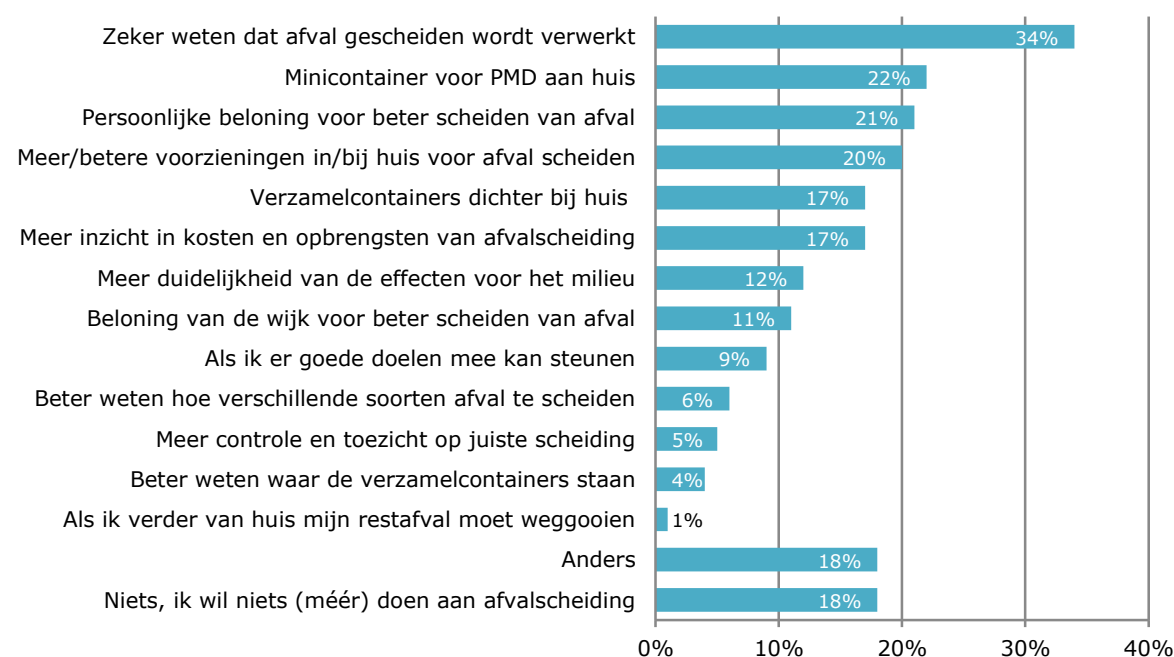
Jongere respondenten (tot 45 jaar) hechten meer belang aan een beloning voor het scheiden van afval: 28 procent zou graag een persoonlijke beloning ontvangen en 17 procent een beloning voor de wijk voor het beter scheiden. 65-plussers vinden het vaker belangrijk dat er meer controle en toezicht is op juiste scheiding (17%).

Meer duidelijkheid over verwerking afval helpt beter te scheiden

Aan de panelleden is de vraag voorgelegd wat hen zou helpen om het afval (nog) beter te scheiden. Een op de drie respondenten zou hun afval beter scheiden als zij zeker weten dat het afval ook daadwerkelijk gescheiden wordt verwerkt. Een op de vijf zou graag een minicontainer voor PMD aan huis hebben, een persoonlijke beloning ontvangen voor het beter scheiden van afval of meer/betere voorzieningen in of bij huis hebben om het afval te scheiden. Als men verder van huis het restafval moet weggooien zou dit voor de respondenten geen stimulans zijn om beter afval te scheiden.

Figuur 5

Wat zou u helpen om het afval (nog) beter te scheiden? *Meerdere antwoorden mogelijk*

Behalve bovengenoemde maatregelen zou ook het vaker ophalen van GFT-afval en een andere wijze van het inzamelen van PMD volgens respondenten helpen om afval beter te scheiden.

AFVALSCHEIDING

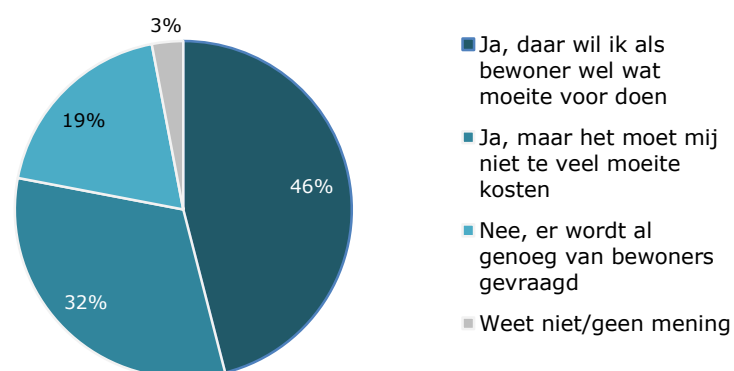
Gemeente mag bewoners vragen nog meer afval te scheiden

Momenteel wordt bijna de helft van het huishoudelijk afval door bewoners van Lansingerland gescheiden. Het gescheiden afval dient weer als grondstof voor nieuwe producten. Oud textiel kan bijvoorbeeld als grondstof dienen voor nieuwe textielproducten, en van oud plastic kunnen nieuwe plastic voorwerpen gemaakt worden.

Bijna de helft van de respondenten (46%) vindt dat de gemeente van bewoners mag vragen om nog meer afval te scheiden, en is bereid daar wat moeite voor te doen. Eén op de drie vindt het wel een goede zaak als de gemeente bewoners vraagt meer afval te scheiden, mits het de bewoners niet teveel moeite kost. Eén op de vijf vindt dat er al genoeg van de bewoners gevraagd wordt.

Figuur 6

Mag de gemeente van inwoners vragen om nog meer afval te scheiden?

De mogelijkheden die de gemeente biedt om afval te scheiden wordt door de respondenten gewaardeerd met een

7,5

Met name 65-plussers zijn bereid om als bewoner meer moeite te doen als de gemeente van hen vraagt nog meer afval te scheiden (58%). Ook respondenten met minicontainer aan huis willen vaker moeite doen (48%) dan respondenten zonder eigen container (34%).

De waardering voor de mogelijkheden die de gemeente biedt om afval te scheiden is het laagst onder respondenten zonder eigen minicontainer (6,9).

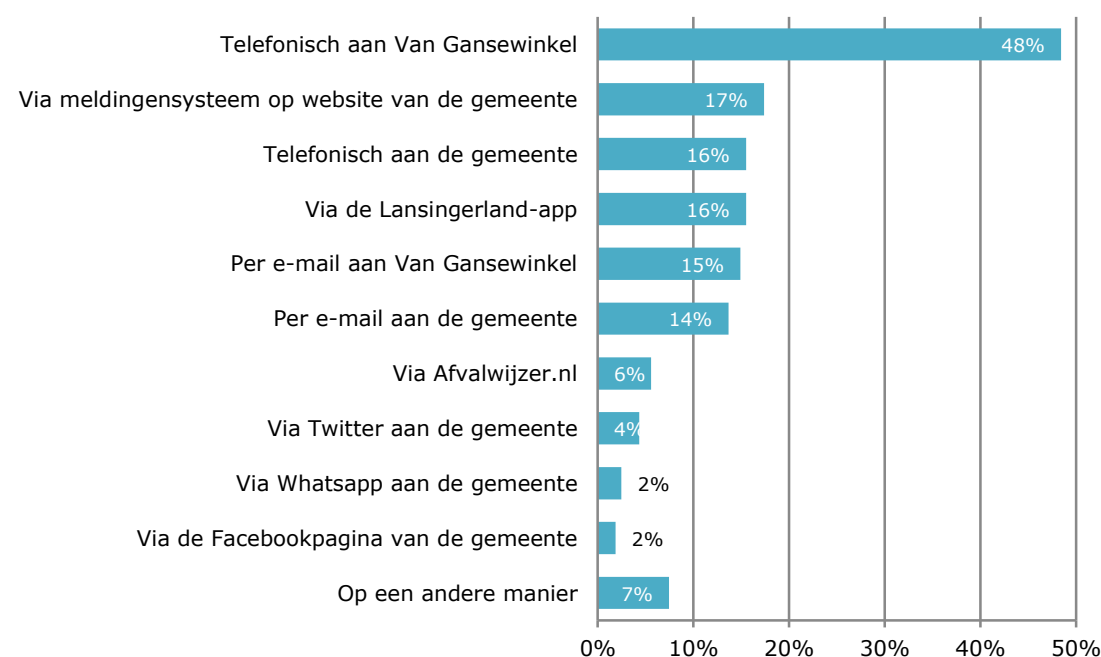
MELDINGEN OVER AFVAL

Meeste meldingen worden telefonisch aan Van Gansewinkel gedaan

Driekwart van de respondenten heeft in de afgelopen twaalf maanden geen melding gedaan over afval (73%). Degenen die wel een melding hebben gedaan, deden dit vooral telefonisch aan Van Gansewinkel (48%). Eén op de zes deed een melding via het meldingsysteem op de gemeentelijke website (17%), telefonisch aan de gemeente (16%) of via de Lansingerland-app (16%). Dit waren vaker inwoners van Bleiswijk dan van de andere kernen.

Figuur 7

Hoe heeft u een melding gedaan? (n=161) *Meerdere antwoorden mogelijk*

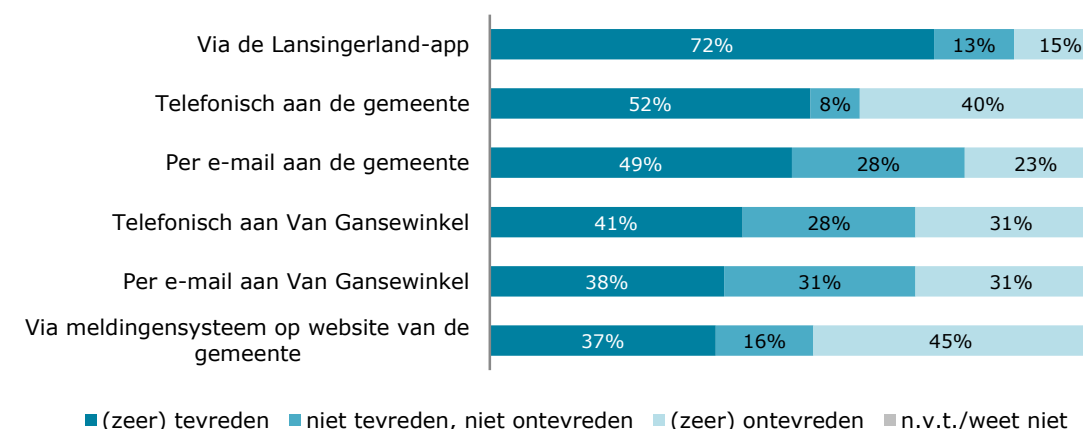

Meldingen via Lansingerland-app beste afgehandeld

De respondenten die een melding deden via de Lansingerland-app zijn het meest tevreden over de afhandeling van deze melding: ruim zeventig procent is hier (zeer) tevreden over. Over de afhandeling van meldingen aan de gemeente via de telefoon en e-mail is de helft van de melders (zeer) tevreden. Het minst tevreden zijn de respondenten die via het meldingsysteem op de gemeentelijke website een melding hebben gedaan.

Figuur 8

Hoe tevreden bent u over de afhandeling van uw melding? (nmin=22)

Ervaringen wisselen

De ervaringen van respondenten met het doen van een melding zijn bij alle kanalen wisselend. Sommige respondenten geven aan snel en adequaat geholpen te zijn na het doen van een melding aan Van Gansewinkel (zowel per mail als telefonisch), anderen zeggen onbeleefd behandeld te zijn en geen resultaat te hebben gezien na hun melding. Dit geldt ook voor respondenten die gebeld of gemaïld hebben naar de gemeente.

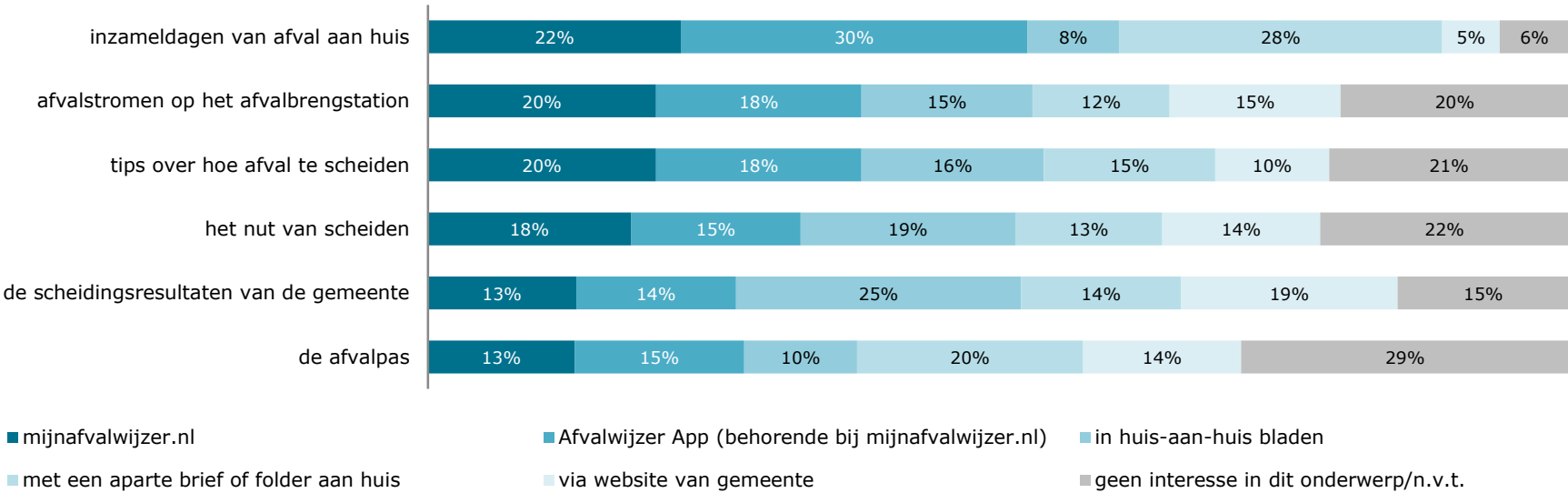
INFORMATIE OVER AFVAL

Respondenten meest geïnteresseerd in inzameldagen

Er zijn verschillende bronnen waar de bewoners van Lansingerland informatie kunnen vinden over afval. Informatie over de inzameldagen van afval aan huis vinden de respondenten het liefst in de Afvalwijzer App (30%), in een aparte brief of folder aan huis (28%) en via mijnafvalwijzer.nl. Dit is ook het onderwerp waar de meeste respondenten over geïnformeerd willen worden (94%). In informatie over de afvalpas heeft zeventig procent van de respondenten geen interesse.

Respondenten jonger dan 45 jaar geven vaker aan geïnformeerd te willen worden via de Afvalwijzer App (over alle genoemde onderwerpen) dan oudere respondenten. 65-plussers geven vaker de voorkeur aan huis-aan-huisbladen voor informatie rondom afval in de gemeente.

Figuur 9
Hoe zou u het liefste geïnformeerd willen worden over de volgende onderwerpen? *Meerdere antwoorden mogelijk*

AFVALBRENGSTATION

Openingstijden afvalbrengstation voor merendeel voldoende

Bij het afvalbrengstation in Bergschenhoek kunnen inwoners van de gemeente Lansingerland terecht om afval weg te brengen dat niet aan huis wordt opgehaald, zoals grof vuil, klein chemisch afval en snoeiafval. Voor sommige afvalstoffen (zoals bouw- en sloopafval) dient te worden betaald.

De openingstijden van het afvalbrengstation zijn maandag tot en met vrijdag van 8:00 uur tot 16:00 uur en op zaterdag van 9:00 tot 15:00 uur. Voor zestig procent van de respondenten zijn deze openingstijden voldoende, ruim twintig procent geeft aan dat het afvalbrengstation op zaterdag ruimer open zou mogen en achttien procent ziet zowel doordeweeks als zaterdag liever ruimere openingstijden.

Vooraf jongere respondenten geven aan behoefte te hebben aan ruimere openingstijden van het afvalbrengstation, 65-plussers zijn vaker dan gemiddeld tevreden met de huidige openingstijden. Respondenten uit Berkel en Rodenrijs zien, vaker dan respondenten uit de andere kernen, liever ruimere openingstijden van het afvalbrengstation.

Over het geheel genomen zijn respondenten jonger dan 45 jaar minder tevreden over de dienstverlening op het afvalbrengstation dan oudere respondenten. Het aandeel van deze jongere groep dat wel eens een bezoek bracht aan het afvalbrengstation is met 81 procent ook lager dan gemiddeld. Respondenten uit Berkel en Rodenrijs hebben het afvalbrengstation minder vaak bezocht (82%) dan respondenten uit Bleiswijk of Bergschenhoek.

Dienstverlening afvalbrengstation op orde

Het merendeel van de respondenten (86%) heeft in de afgelopen twaalf maanden het afvalbrengstation één of meerdere keren bezocht. Aan hen is gevraagd wat zij van de dienstverlening op het afvalbrengstation vinden. Ruim negentig procent kan op het afvalbrengstation alle afvalstoffen kwijt die zij thuis niet kwijt kunnen. Volgens driekwart is het bij aankomst duidelijk waar men het afval in kwijt kan, is de service van de medewerkers van het afvalbrengstation goed en kunnen zij vlot doorrijden (geen wachttijden). Over de tarieven voor de betaalde afvalstoffen heeft veertig procent geen oordeel. Ruim een kwart vindt de tarieven redelijk, één op de vijf is het daar niet mee eens.

Figuur 10

Wat vindt u van de dienstverlening op het afvalbrengstation? (n=529)

TENSLOTTE

Tenslotte is aan de respondenten gevraagd of zij nog vragen, opmerkingen of ideeën hebben die de service en dienstverlening rondom afvalinzameling kunnen verbeteren. Hieronder is een selectie van deze opmerkingen weergegeven.

- *"(Misschien een beetje duur...) meer verzamelen ondergronds van alle afval waar men nu een container voor heeft. Misschien beginnen met een test hoe dat uitpakt en per wijk uitrollen."*
- *"Beter toezicht houden of mensen attenderen op het niet te vroeg (soms dagen van tevoren) buiten zetten van containers / PMD zakken en ook de containers na het legen weer snel weghalen en niet dagen laten staan."*
- *"Aardige mensen bij het afvalpunt! Complimenten!!!"*
- *"Als er afval wordt gebracht naar het brengstation zou er in principe geen bedrag in rekening gebracht moeten worden. Dat werpt een drempel op en leidt tot meer zwerfvuil en dumpen van afval. Dat opruimen kost vele malen meer dan de eventuele opbrengst. Ook het milieu is hiervan de dupe. Dus weg met die regeling!"*
- *"Wij balen van de drie kliko's die we in de tuin moeten zetten terwijl die toch al niet groot zijn. Bij het kopen van het huis is aangegeven dat er op termijn ondergrondse containers in de wijk zouden komen, dat is er nog steeds niet, al zou dat er zijn dan zouden wij meer afval scheiden."*
- *"Het afvalbrengstation ziet er erg verouderd/slordig uit. Dat zou gemoderniseerd mogen worden. Voor kwaliteitsverhoging van de ingezamelde stroom afval (bijv. gft, kca, kleine elektrische apparaten of textiel) ben ik bereid op zaterdag naar een centraal inzamelpunt in de wijk te lopen. Omdat ik dan weet dat het dan echt zin heeft om afval te scheiden."*
- *"Het ophalen van plastic is nog steeds een rommeltje. De zakken aan de weg waaien weg en worden regelmatig pas een dag later opgehaald"*
- *"Afhaalfrequentie voor groen/organisch afval schiet erg tekort. Zou minimaal iedere week moeten !!! Huidige situatie is onhygiënisch, zeker in de mei-september periode."*
- *"Hoe meer afvalscheiding hoe beter! Maar nog beter zou het doel zijn om als gemeente/gemeenschap zo min mogelijk afval te creëren. Denk aan alle verpakkingen in de supermarkt... Gratis grofvuil en gratis grond wegbrengen (net zoals in Rotterdam) zou helemaal top zijn."*
- *"Statiegeld op plastic, zou veel zwerfvuil schelen en dus minder inzamelkosten voor schoonmaken straten voor de gemeente. Maak als gezamenlijke gemeenten eens een vuist richting landelijke politiek. De industrie traineert het statiegeldtraject."*
- *"Denk aan de bewoners! Zij moeten iets doen en het is aan de gemeente om het ongemak tot een minimum te beperken. Plastic zakken om je PMD in te doen is een slechte oplossing en is daarom niet succesvol."*
- *"Meer of grotere bakken plaatsen bij ons Appartementencomplex. Of twee keer per week ophalen. Nu gebeurt dat maar 1 keer. Er staan 2 bakken, waarvan 1 hele kleine bak, voor 22 woningen, dat is vaak echt te weinig."*